XIII. DEMOGRAFIYA

Turaqlı xalıq sanı.

Qaraqalpaqstan Respublikasında turaqlı xalıq sanı 2024-jıl 1-aprel jaǵdayına 2 008,8 mıń adamdı qurap, 2024-jıl basınan 6,1 mıń adamǵa yaki 0,3 % ke ósti. Sonday-aq, qala xalqınıń sanı 981,2 mıń adamdı (jámi xalıqiniń sanındaǵı úlesi 48,8 %), awıl xalıq sanı 1 027,6 mıń adamdı (51,2 %) quraydı.

Itibar beriń: 2024-jıl yanvar-mart aylarında

-Xalıq sanı **6,1 mıń adamǵa** kóbeydi.

-Tiri tuwılǵanlar sanı **9,5 mıń adamdı** quradı.

-Qaytıs bolǵanlar sanı **2,3** mıń adamdı quradı.

-Nekeler sanı **3,8** mıńdı quradı

Ajırasqanlar sanı **0,5** mıńdı quradı

2024-jıldıń Yanvar-mart aylarında

Jıl basına turaqlı xalıq sanı **2 002 675 adam** (2024-jıl 1-yanvar jaǵdayına)

9,5 *mıń adam* — **Tiri tuwılǵanlar sanı**

2,3 *mıń adam* — **Qaytıs bolǵanlar sanı**

2,6 *mıń adam* — **Kóship kelgenler sanı**

3,7 *mıń adam* — **Kóship ketkenler sanı**

Turaqlı xalıq sanı **2 008 781 adam** (2024-jıl 1-aprel jaǵdayına)

Qaraqalpaqstan Respublikası boyınsha turaqlı xalıq sanı[1)]
(2024-jıldıń 1-aprel jaǵdayına, mıń adam)

	Jámi xalıq sanı	*sonnan:*	
		qala xalqı	*awıl xalqı*
Qaraqalpaqstan Respublikası	**2 008,8**	**981,2**	**1 027,6**
Nókis q.	340,6	340,6	0,0
rayonlar:			
Ámiwdárya	212,9	54,7	158,2
Beruniy	205,9	72,6	133,3
Bozataw	21,9	5,6	16,3
Qanlıkól	53,9	13,7	40,2
Qaraózek	54,4	16,4	38,0
Kegeyli	75,0	30,4	44,6
Qońırat	136,3	86,1	50,2
Moynaq	33,7	15,0	18,7
Nókis	54,2	10,9	43,3
Taqıyatas	76,9	54,8	22,1
Taxtakópir	38,9	16,8	22,1
Tórtkúl	229,5	85,8	143,7
Xojeli	129,1	82,2	46,9
Shımbay	115,9	59,4	56,5
Shomanay	58,1	15,2	42,9
Ellikqala	171,6	21,0	150,6

[1)] *dáslepki maǵlıwmat*

Qaraqalpaqstan Respublikası boyınsha turaqlı xalıq sanı
(1-aprel jaǵdayına, mıń adam)

	2023 j.	2024 j.	Ótken jılǵa salıstırǵanda ósim páti %
Qaraqalpaqstan Respublikası	**1 981,7**	**2 008,8**	**101,4**
Nókis q.	335,4	340,6	101,6
rayonlar:			
Ámiwdárya	209,3	212,9	101,7
Beruniy	202,0	205,9	101,9
Bozataw	21,9	21,9	100,0
Qaraózek	54,2	54,4	100,4
Kegeyli	74,3	75,0	100,9
Qońırat	134,9	136,3	101,0
Qanlıkól	53,3	53,9	101,1
Moynaq	33,5	33,7	100,6
Nókis	53,1	54,2	102,1
Taqıyatas	76,4	76,9	100,7
Taxtakópir	38,9	38,9	100,0
Tórtkúl	225,6	229,5	101,7
Xojeli	127,6	129,1	101,2
Shımbay	115,1	115,9	100,7
Shomanay	57,7	58,1	100,7
Ellikqala	168,5	171,6	101,8

Yanvar-mart aylarında xalıqtıń tábiyiy háreketi

	adam			hár 1000 xalıqqa salıstırǵanda promille	
	2023 j.	2024 j.[1)]	ósiwi, azayıwı	2023 j.	2024 j.[2)]
Tuwılǵanlar	9 777	9 483	-294	20,0	19,0
Qaytıs bolǵanlar	2 348	2 260	-88	4,8	4,5
Tábiyiy ósim	7 429	7 223	-206	15,2	14,5
Dúzilgen nekeler	3 652	3 790	138	7,5	7,6
Ajırasqanlar	566	462	-104	1,2	0,9

Tuwılıw dárejesi. 2024-jıl yanvar-mart aylarında tuwılǵanlar sanı 9 483 adamdı quradı hám 2023-jıldıń sáykes dáwirine (9 777 adam) salıstırǵanda 294 adamǵa yamasa 3,0 procentke kemeydi. Tuwılıw koefficienti sáykes túrde 19,0 promilleni quradı hám 2023-jıldıń usı dáwirine (20,0 promille) salıstırǵanda 1,0 promillege kemeydi.

Xalıqtıń tábiyiy háreketi koefficientleri
(yanvar-mart aylarında)(1000 xalıqqa salıstırǵanda, promille)

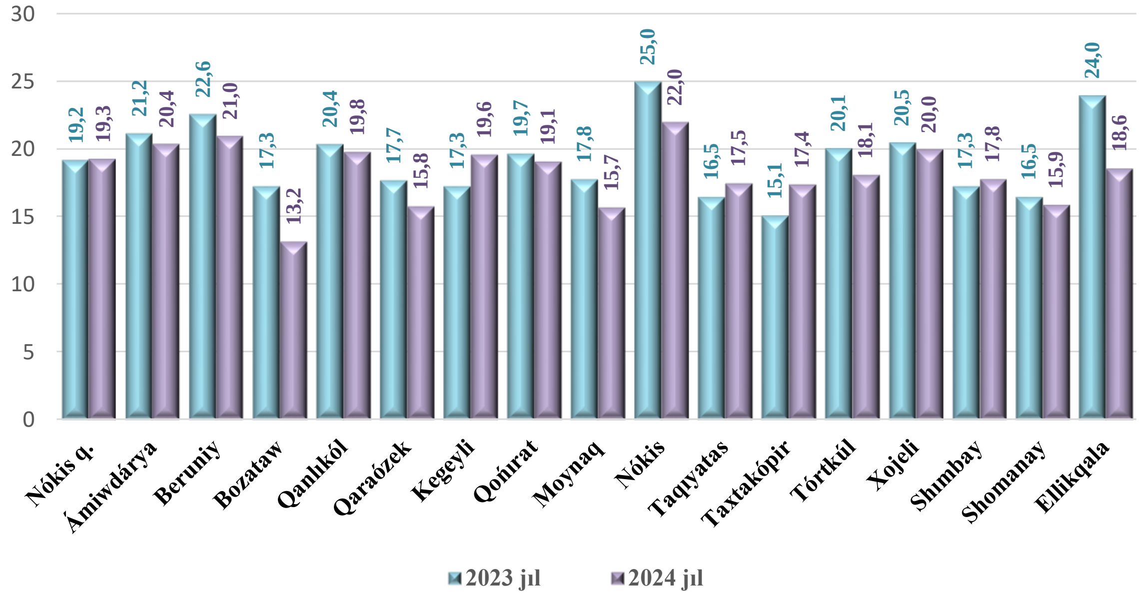

Tuwılıw dárejesiniń kemeyiwi respublikanıń barlıq aymaqlarında gúzetildi. Bul kórsetkishtiń joqarı dárejesi Ellikqalada 24,0 ten 18,6 promillege, Bozatawda 17,3 ten 13,2 promillege, Nókis rayonında 25,0 ten 22,0 promillege hám Moynaqta 17,8 den 15,7 promillege kemeyiwi gúzetildi.

1) *dáslepki maǵlıwmat*

2) *dáslepki maǵlıwmat*

Tuwılıw. 2024-jıldıń yanvar-mart aylarında 9,5 mıń adam tuwılǵanlıǵı dizimge alınǵan bolıp, (bul jerde hám bunnan keyin tuwılǵanlarǵa tek tiri tuwılǵanlar esapqa alınǵan) salıstırma jaǵdayda 1000 xalıqqa salıstırǵanda tuwılıw koefficienti 19,0 promilleni quradı hámde 2023-jıldıń sáykes dáwirine (20,0 promille) salıstırǵanda 1,0 promillege kemeygenligi gúzetildi.

Maǵlıwmat ushın

Tiri tuwılǵanlardan (dem alıw, júrek urıwı, kindik pulsaciyası, múskúllerdiń qálewsiz qısqarıwı) biri bar bolsa bala tiri tuwılg'an esaplanadı. Bunda ananıń hámledarlıq múddeti 22 hápte hám onnan artıq, balanıń boyı 25 sm hám onnan artıq, salmaǵı 500 gramm hám onnan artıq bolıwı lazım.

Qala hám rayonlar kesiminde tuwılǵanlar sanı hám koefficienti
(2024-jıldıń yanvar-mart aylarında)

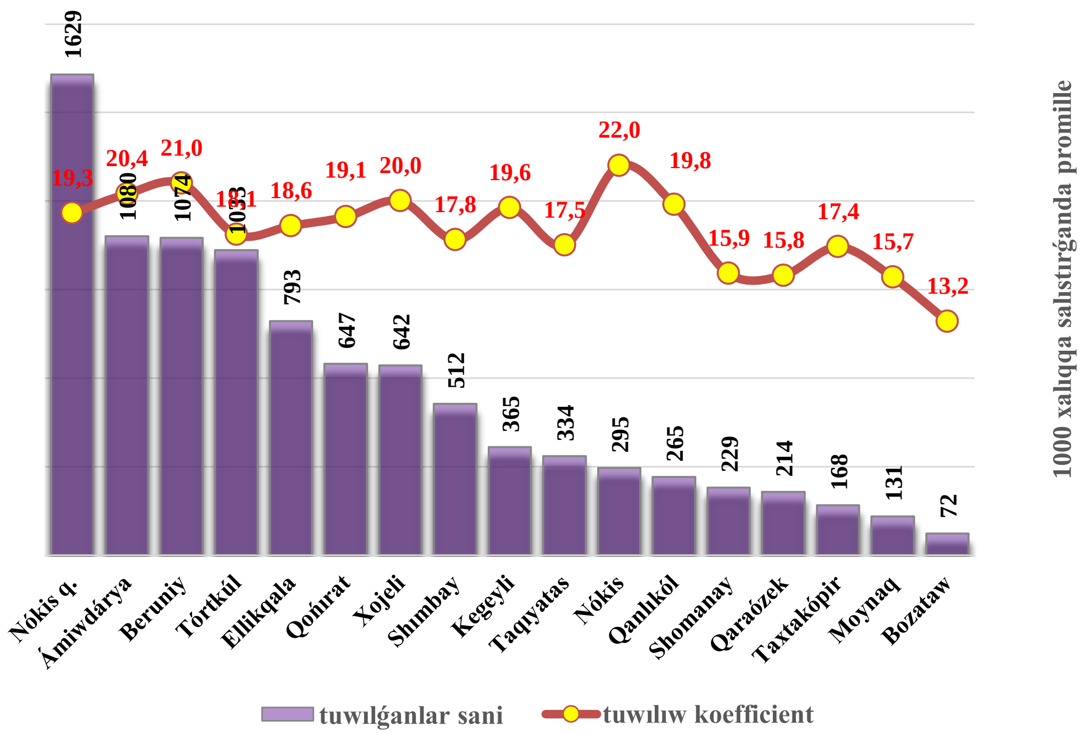

Ólimshilik dárejesi. 2024-jıldıń yanvar-mart aylarında qaytıs bolǵanlar sanı 2 260 adamdı quradı hám 2023-jıldıń sáykes dáwirine (2 348 adam) salıstırǵanda 88 adamǵa yaki 3,7 procentke kemeydi. Ólim koefficienti 4,5 promilleni quradı (2023-jıldıń yanvar-mart aylarında – 4,8 promille).

2024-jıldıń yanvar-mart aylarında ólimshilik sebepleri boyınsha qaytıs bolǵanlar sanı

(jámi qaytıs bolǵanlarǵa salıstırǵanda procentte)

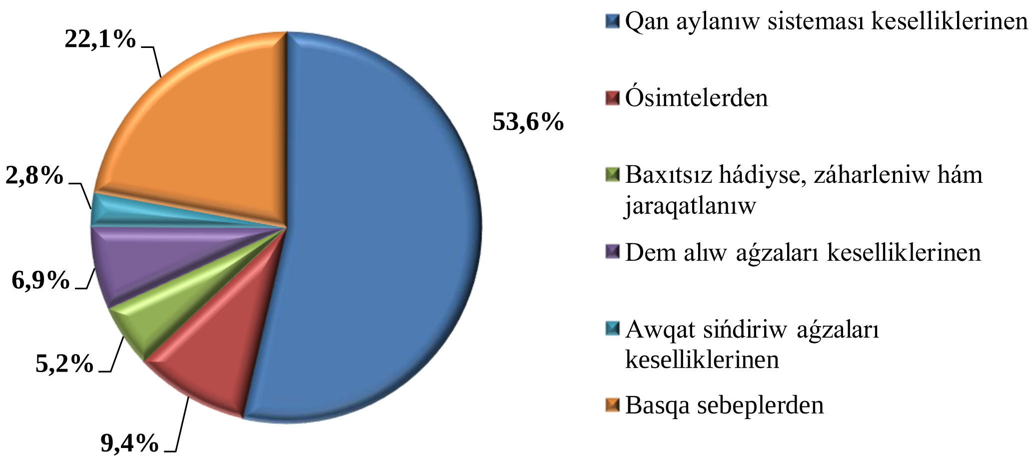

Ólimshilik koefficientleri

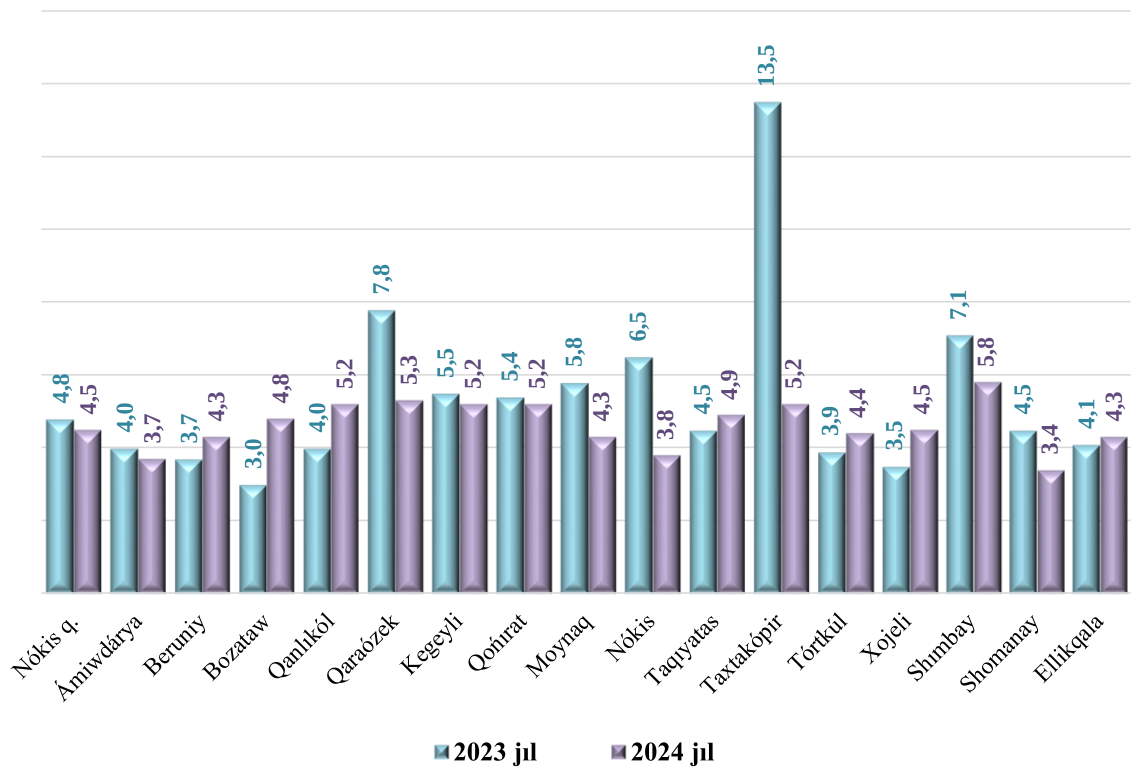

Qaytıs bolǵanlıq koefficientleriniń joqarı dárejesi Taxtakópirde (13,5 ten 5,2 promillege), Nókis rayonında (6,5 ten 3,8 promillege), Qaraózekte (7,8 den 5,3 promillege) hám Shımbayda (7,1 den 5,8 promillege) kemeyiwi gúzetildi.

Neke. 2024-jıldıń yanvar-mart aylarında PXAJ organları tárepinen 3,8 mıń neke dizimge alındı saykes túrde 1000 xalıqqa salıstırǵanda neke dúziw koefficenti 7,6 promilleni quradı.

Qala hám rayonlar kesiminde neke dúzgenler sanı hám koefficienti
(2024-jıldıń yanvar-mart jaǵdayına, 1000 xalıqqa salıstırǵanda, promille)

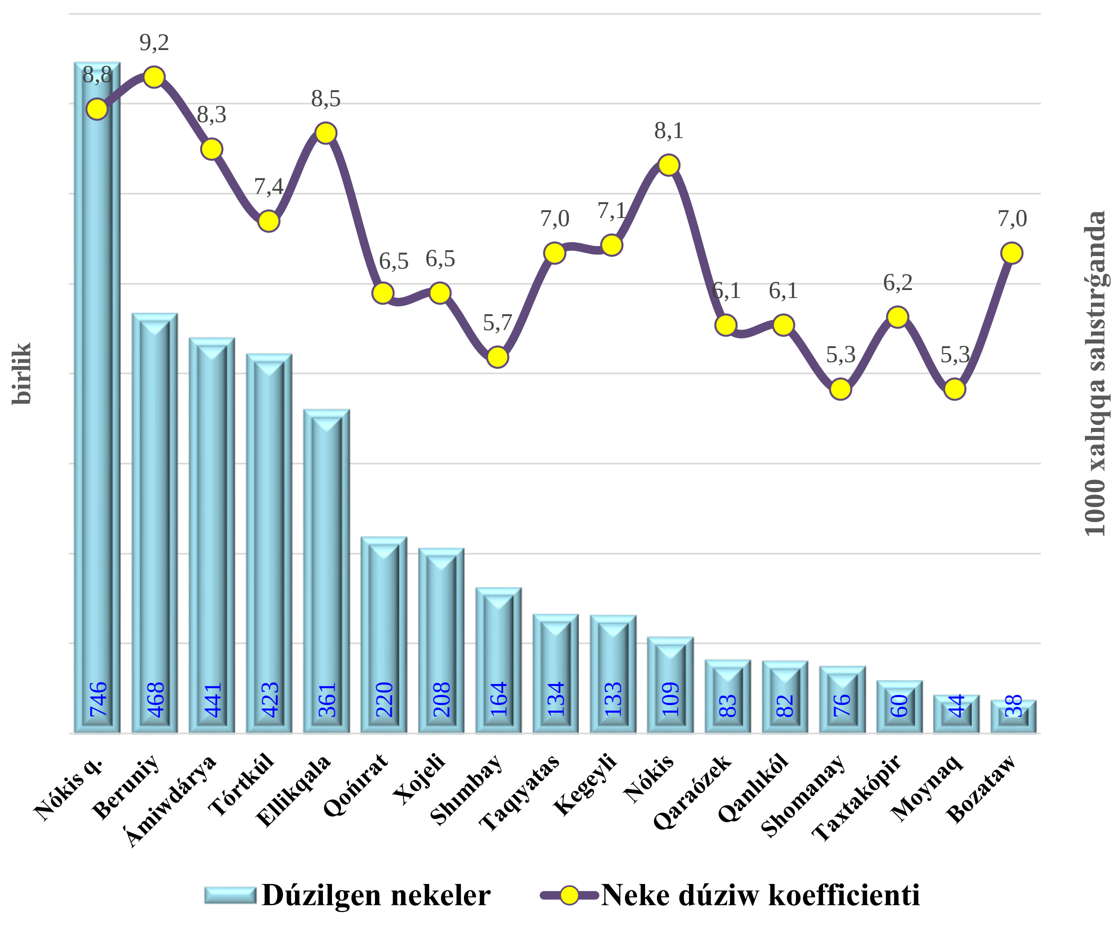

Ajırasıwlar. 2024-jıldıń yanvar-mart aylarında PXAJ organları tárepinen 0,5 mıń nekeden ajırasqanlar dizimge alınǵan bolıp, sáykes túrde 1000 xalıqqa salıstırǵanda nekeden ajırasqanlıq koefficienti 0,9 promilleni quradı.

Qala hám rayonlar kesiminde nekeden ajırasqanlar sanı hám koefficienti

(2024-jıl yanvar-mart jaǵdayına 1000 xalıqqa salıstırǵanda promille)

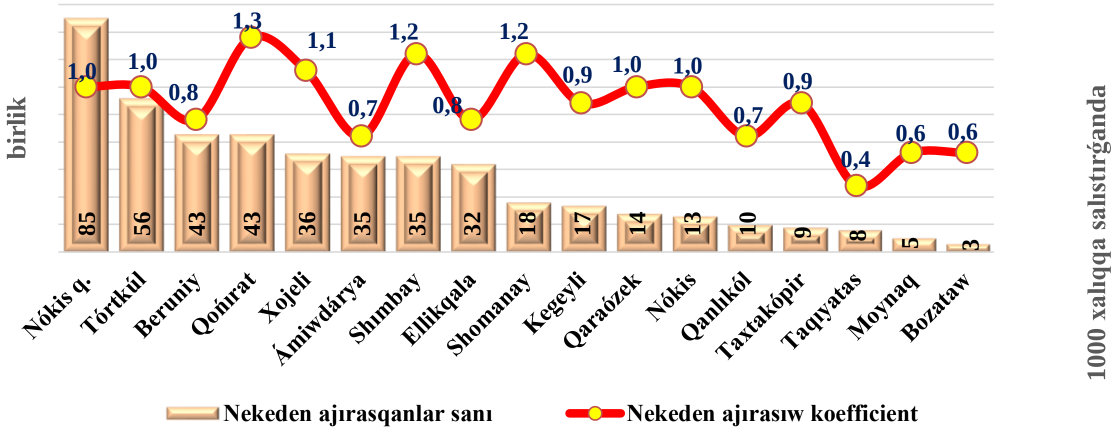

Nekeler hám ajırasıwlar. 2024-jıldıń yanvar-mart aylarında PXAJ organlarında 3 790 nekeler hám 462 ajırasıwlar dizimge alındı. 1000 xalıqqa salıstırǵanda 7,6 neke (2023-jıldıń sáykes dáwirinde 7,5) hám 0,9 ajırasıwlar (2023-jıldıń tiyisli dáwirinde – 1,2) tuwrı keledi.

Dúzilgen nekeler hám nekeden ajırasqanlar sanı

(yanvar-mart aylarında, birlik)

	Dúzilgen nekeler		*Nekeden ajırasqanlar*	
	2023 j.	*2024 j.*	*2023 j.*	*2024 j.*
Qaraqalpaqstan Respublikası	**3 652**	**3 790**	**566**	**462**
Nókis q.	506	746	117	85
rayonlar:				
Ámiwdárya	464	441	45	35
Beruniy	424	468	62	43
Bozataw	23	38	7	3
Qanlıkól	78	82	17	10
Qaraózek	93	83	21	14
Kegeyli	129	133	19	17
Qońırat	249	220	49	43
Moynaq	42	44	8	5
Nókis	121	109	16	13
Taqıyatas	109	134	20	8
Taxtakópir	78	60	11	9
Tórtkúl	492	423	41	56
Xojeli	211	208	46	36
Shımbay	197	164	34	35
Shomanay	80	76	14	18
Ellikqala	356	361	39	32

Migraciya (Ishki hám sırtqı). Dáslepki maǵlıwmatlarǵa qaraǵanda 2024-jıldıń yanvar-mart aylarında Respublika boyınsha kóship kelgenler sanı 2 565 adamdı, usı dáwirde kóship ketkenler sanı 3 682 adamdı quradı.

Xalıq migraciyası(adam)

	2023-jıldıń yanvar-mart aylarında	2024-jıldıń yanvar-mart aylarında
Kóship kelgenler	2 172	2 565
Kóship ketkenler	4 107	3 682
+- Migraciya saldosi	-1 935	-1 117

2024-jıldıń yanvar-mart aylarında migraciya saldosı minus 1 117 adam (2023-jıldıń usı dáwirinde minus 1 935 adam) ǵa teń boldı. Eń joqarı minus qaldıqları Shımbay (minus 201 adam), Taqıyatas (minus 129 adam) hám Ámiwdárya (minus 121 adam) rayonlarında gúzetildi.

Yanvar-mart aylarında sanı, mıń adam

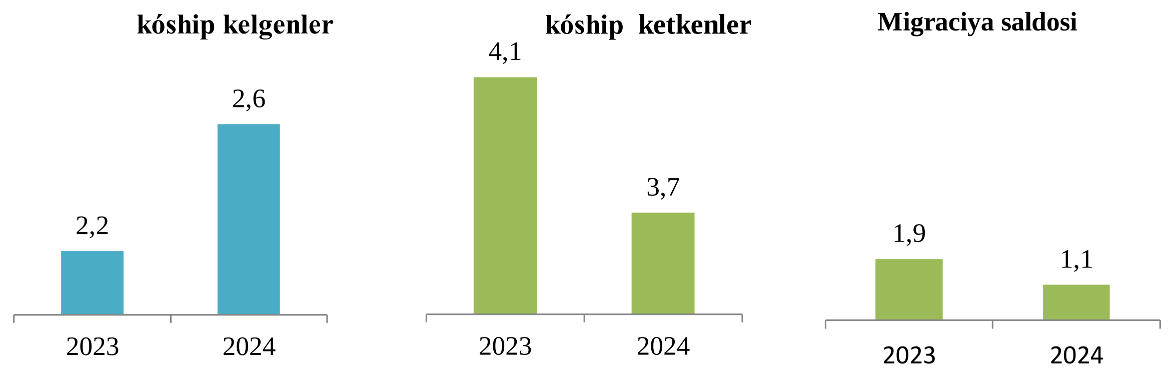

Qala hám rayonlar boyınsha kóship kelgenler hám kóship ketkenler sanı

	Jámi kóship kelgenler (adam)	sonnan:		Jámi kóship ketkenler (adam)	sonnan:	
		Respublika-nıń basqa aymaqlarınan	sırt ellerden		Respublika-nıń basqa aymaqlarına	sırt ellerge
Nókis qalası .	951	947	4	773	545	228
rayonlar:						
Ámiwdárya	107	107	-	228	189	39
Beruniy	74	74	-	131	84	47
Bozataw	30	30	-	103	77	26
Qaraózek	65	65	-	174	142	32
Kegeyli	94	92	2	203	166	37
Qońırat	123	118	5	239	115	124
Qanlıkól	76	75	1	136	119	17
Moynaq	40	37	3	125	82	43
Nókis	258	252	6	202	160	42
Taqıyatas	100	99	1	229	128	101
Taxtakópir	40	35	5	115	62	53
Tórtkúl	120	120	-	146	132	14
Xojeli	200	192	8	278	149	129
Shımbay	110	110	-	311	242	69
Shomanay	66	63	3	138	118	20
Ellikqala	111	111	-	151	126	25

Paytaxttaǵı demografiyalıq jaǵday.

Qaraqalpaqstan Respublikası paytaxtı Nókis qalasınıń turaqlı xalıq sanı 2024-jıl 1-aprel jaǵdayına 340,6 mıń adamdı quraǵan bolsa, jıl basınan 1,4 mıń adamǵa yaki 0,4 % ke ósken.

Nókis qalası xalqınıń tábiyiy háreketi

(1000 xalıqqa salıstırǵanda promille)

	2023-jıl yanvar-mart aylarında	2024-jıl yanvar-mart aylarında
Tuwılıw	19,2	19,3

2024-jıldıń yanvar-mart aylarında 1,6 mıń adam tuwılǵan bolıp, usı dáwirge sáykes tuwılıw koefficienti 1000 xalıqqa salıstırǵanda 19,3 promilleni quraǵan (2023-jıldıń usı dáwirine 19,2 promille bolǵan).

PXAJ organlarında 2024-jıldıń yanvar-mart aylarında 746 neke hám 85 nekeden ajırasıwlar dizimge alındı.

1000 xalıqqa salıstırǵanda neke duziw koefficienti 8,8 promilleni qurap, 2023-jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda 2,7 promillege kóbeydi (2023-jıldıń sáykes dáwirinde 6,1 promille bolǵan).

Nekeden ajırasıw koefficienti 1000 xalıqqa salıstırǵanda 1,0 promilleni quraǵan bolsa, 2023-jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda 0,4 promillege kemeydi. 2023-jıldıń sáykes dáwirinde 1,4 promille bolǵan.

Nókis qalasında dúzilgen neke hám ajırasıwlar
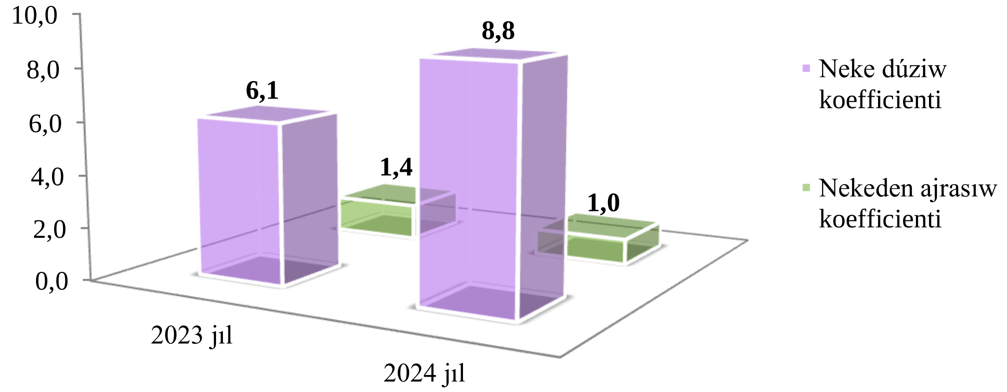
(yanvar-mart jaǵdayına 1000 xalıqqa salıstırǵanda promille)